

Κεφάλαιο 1 ενότητα 4

Για ποιούς λόγους αμφισβητείται η αξία της φιλοσοφίας; Να αναφέρετε παραδείγματα φιλοσόφων που διώχτηκαν.

∅ τα φιλοσοφικά ερωτήματα μας φαίνονται στην αρχή παράξενα και μας προκαλούν μια ιδιάζουσα αμηχανία ή και διανοητική δυσφορία.

∅ ο απλός άνθρωπος κουράζεται ή ενοχλείται, όταν τον καλούμε να σκεφτεί σε βάθος για ζητήματα αφηρημένα, που δε φαίνεται να έχουν άμεση σχέση με τη ζωή του.

∅ η φιλοσοφική αναζήτηση μοιάζει άσκοπη, εφόσον κατά κανόνα δεν καταλήγει σε από αποτέλεσμα και τα ερωτήματα παραμένουν αναπάντητα.

∅ η φιλοσοφική σκέψη φαίνεται απρόσιτη

∅ η φιλοσοφία θεωρείται χάσιμο χρόνου και οι σχολαστικές συζητήσεις περί φιλοσοφικών προβλημάτων θεωρείται ότι είναι άχρηστες και καθυστερούν ή και εμποδίζουν την πράξη.

χαρακτηριστικά παραδείγματα δίωξης ή και καταδίκης φιλοσόφων

ν του Αναξαγόρα (για αθεΐα),

ν του Σωκράτη (για εισαγωγή στην κοινωνία “καινών δαιμονίων” και για “διαφθορά των νέων”),

ν του Πλάτωνα (αιχμαλωσία στη Σικελία, όπου είχε προσπαθήσει να διδάξει φιλοσοφία στον τύραννο των Συρακουσών Διονύσιο Β'),

ν του Τζορντάνο Μπρούνο (καύση στην πυρά λόγω αιρετικής διδασκαλίας),

ν του Σπινόζα (αφορισμός από την εβραϊκή κοινότητα του Άμστερνταμ),

ν του Καντ (απαγόρευση του βιβλίου του για τη θρησκεία από την πρωσική λογοκρισία),

ν του Μπέρτραντ Ράσελ (φυλάκιση λόγω της εναντίωσής του στη συμμετοχή της Βρετανίας στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο)

Πως περιγράφει ο Πλάτωνας τη μοίρα του φιλοσόφου;

Ο Πλάτων –έχοντας ίσως στον νου του την καταδίκη του δασκάλου του και τη δική του πικρή εμπειρία στη Σικελία– περιγράφει με γλαφυρό τρόπο τη μοίρα του φιλοσόφου που προσπαθεί να στρέψει και τους συνανθρώπους του, οι οποίοι, ζουν μέσα στην άγνοια, στη μελέτη της φιλοσοφίας. Τον παρομοιάζει με δεσμώτη στο βάθος ενός σπηλαίου, ο οποίος κατορθώνει να απελευθερωθεί από τα δεσμά του, να βγει από το σπήλαιο και να δει το φως του ήλιου. Όταν επιστρέφει στο σπήλαιο, για να διδάξει την αλήθεια σε όσους βρίσκονται ακόμα δεμένοι και έχουν μπροστά τους μόνο είδωλα της πραγματικότητας, εκείνοι δε θα τον πιστέψουν, θα προτιμήσουν να μείνουν στην πλάνη τους και θα τον προπηλακίσουν, ίσως μάλιστα απειλήσουν να τον σκοτώσουν (όπως συνέβη και με τον Σωκράτη).